

Mooi! Musjes!

Colofon

ISBN: 978 94 6365 541 5

1e druk 2023

© 2023, Frans A.M. Schaars

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Drukwerk: CSL digitaal B.V.

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Mooi! Musjes!

Frans A.M. Schaars

Lijst van belangrijkste personen

Anslev, woont op kamers bij de familie Romaat

Arthur, student van de Veluwe

Bernard Haarking, broer van

Bram Haarking, getrouwd met Judith, ouders van

Erna Haarking, voormalig rector van het Gorterlyceum
in Hilversum

Hendrik Haarking, getrouwd met Floortje, ouders van
Paul Haarking

Corrie Haarking

Doris Haarking

Hilde Haarking

Manon Haarking, getrouwd met Wim, ouders van
Joke
Jeroen

Fang Li Ho, echtgenote van Shirrill Flemming

Gerty van den Berg, de Spaanse Vlieg, bevriend met Hernab
Kaan, ouders van

Yussuf van den Berg

Hernab jr. van den Berg

Piram van den Berg, bevriend met Mieke, ouders van
Ceesje

Hernab Kaan, vriend van Gerty, vader van haar drie zonen

Janneke de Vries, als student woonachtig op de Prof. Huybersstraat

Leny, getrouwd met Herman Diekstra, ouders van
Jorg, getrouwd met Liesbeth

Lila, op vakantie in Griekenland

Maddalena, reisleidster tijdens een rondreis door Griekenland

Mieke, vriendin van Piram van den Berg, ouders van Ceesje

Mario, de nurd, als student woonachtig op de Prof. Huybersstraat

Olga, getrouwd met Paul Haarking

Pa en ma Flemming (Ethel), ouders van
Billy Flemming, bevriend met Roos Tonnings, vader van
Shirrill Flemming, getrouwd met Fang Li Ho

Peppelaars, huisarts van Mario

René, verpleger in het Radboudziekenhuis, bevriend met Mario

Ron Braaksteen, getrouwd met Henriëtte, als student woonachtig
op de Prof. Huybersstraat

Roos Tonnings, pleegmoeder van Shirrill, bevriend met
Billy Flemming

Shirrill Flemming, getrouwd met Fang Li Ho

Suzanne, vriendin van Billy Flemming

Thijs, bevriend met Mario

Vrouw Romaat, verhuurt kamers in Venlo

Alle overeenkomsten tussen bestaande personen en personages in dit boek berusten op louter toeval.

Enkele woorden uit het regiolect van Nijmegen rond 1975:

Prengeel: irritante, in zichzelf gekeerde bengel

Pruk: onhandelbaar kind dat onbereikbaar is voor vragen

Bløkken: eindeloos hard praten als een blaffende hond

De volgende boeken spelen een rol in dit verhaal:

Andersen, H.C.: *Sprookjes en Vertellingen*, Rebo Productions 1989

Austin, J.: *Pride and Prejudice*, T. Egerton 1813

Couperus, L.: *De boeken der kleine Zielen*, Veen 1901

Cowper Powys, J.: *A Glastonbury Romance*, The Bodley Head 1932

Eco, U.: *Il nome della Rosa*, Bompiani 1980

Mann, T.: *Der Zauberberg*, S. Fischer Verlag 1924

Renault, M.: *The Persian Boy*, Longman 1972

Saint-Exupéry, A. de: *Le Petit Prince*, Reynal & Hitchcock 1943

Tolstoj, L.: *Oorlog en Vrede*, G.A. van Oorschot 2006

Ter nagedachtenis aan Olav Severijnen

1

Ron struinde met zijn grote ruige haarbos als een gebleekte Jimi Hendrix de gemeenschappelijke keuken binnen. Natuurlijk zat Paul Haarking daar weer stuurs *de Volkskrant* te lezen. Met moeite gromde Ron zijn groet. Haarking reageerde niet, verstopte zich verder achter de opengeslagen krant en lepelde zijn muesli uit zijn olifantenbowl. Ron trok zich er niets van aan: snel een koekenpan op de kookplaat, een paar minuten simpelweg staren naar de wegs meltende boter en dan de niertjes in het geurige gesmolten vet. Roomboter, speciaal voor studenten, nog goedkoper dan margarine. Hij grinnikte. Het leven was één feesttocht en er was bier in overvloed op het gemeenschappelijke balkon.

Roos Tonnings kwam binnen en trok een vies gezicht.

“Gebakken pis!” riep ze, terwijl ze haar kastje opende om de cornflakes te grijpen en vermeed Ron aan te kijken.

“Gedver!” reageerde Paul gespeeld verontwaardigd. “Spoel je mond, Roosje, ieder zijn meug.” Snel dook hij weer terug in zijn krant. Hij wist dat hij voorzichtig moest zijn als Roos en Ron in de keuken waren, maar hij kon het eenvoudigweg niet laten om zijn opmerkingen te spuien. Ron was echter in een goede bui; hij had geen grote kater zoals gisterenochtend. Op dat moment kwam Billy Flemming binnen. Met zijn Amerikaanse ‘Hi folks’ trok ook hij een vies gezicht, maar Roos kuste hem snel op de lippen en gebaarde geen commentaar te geven, terwijl ze met haar hoofd naar de krantenlezer wees. Ze hield niet van bekvechten en zeker niet van mannen onderling. Billy begreep haar waarschuwing, zocht wat overrijpe bananen voor de zelfbereide kefir en ging zijn vriendin voor naar hun eigen kamer in de studentenflat.

Roos en Billy woonden nu al vier jaar in hetzelfde kleine hok

van drie bij drie, de bovenste rij van het eerste blok aan de Prof. Huybersstraat. Het grote complex bood per gang aan veertien studenten woonruimte. Dat gaf soms aanleiding tot onderlinge vriendschappen, die in enkele gevallen tot na de studententijd bleven bestaan. Paul noch Ron zouden elkaar in de mensa, waar het overgrote deel van de studenten tussen de middag of tegen de avond kwam eten, ooit hebben aangesproken. Laat staan dat ze uit eigen beweging contact gelegd zouden hebben met Mario of Anneke. Een studentenflat bleek aanleiding te zijn tot onverwachte samenwerking. Iedere gang was bijvoorbeeld zelf verantwoordelijk voor de telefoonkosten. Die moesten per maand hoofdelijk worden omgeslagen. De studenten regelden zelf de drank want die kon gemeenschappelijk heel voordelig ingekocht worden en kon zelfs aan huis geleverd worden. Voor de schoonmaak zorgde de stichting Studentenhuisvesting slechts gedeeltelijk. Iedere student werd geacht de eigen kamer schoon te houden. De keuken was een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Alleen de gang zelf, de douches en de toiletten werden door een medewerkster van de stichting schoongemaakt. Voor de gang van Roos, Billy, Paul en Ron was Gerty van den Berg verantwoordelijk. Voor de overige ruimten moesten de gangbewoners zelf zorgen.

Hoewel Roos onderhand behoefte had aan meer eigen woonruimte en meer privacy, vond Billy het een prima oplossing om snel een financiële buffer aan te leggen. Zijn ouders verzonden gehoorzaam ieder half jaar de all-in check voor zijn studie: die kostte Billy nog geen tien procent van wat zijn ouders vergoedden. Het spaarpotje kon nog twee jaar gevuld worden en dan had hij de hotelschool afgerond, dan zou ook Roos haar doctoraal hebben behaald, dan konden Mom and Dad overvliegen en zouden ze gezamenlijk een hotel uitzoeken waar Billy's nieuwe hoofdstuk kon beginnen.

Monter greep de Amerikaan het antieke dienblad dat hij samen met de Spaanse Vlieg vorige maand op de rommelmarkt van

Koninginnedag had uitgezocht als cadeautje voor Roos. Gerty, met haar vurige kolenogen en haar Spaanse gitzwarte haar, zou over een half uur komen. Ze was al zeven jaar in dienst van de stichting Studentenhuisvesting en werd achter haar rug om soms smalend de Spaanse Vlieg genoemd vanwege die haardos. Billy wist al als kind hoe hij met personeel moest omgaan. Gerty was een klassewif, die ging voor hem door het vuur.

Roos pakte haar statistiekboek en ging met een zucht aan het stalen bureautje zitten dat voor het raam geschoven was: haar laatste grote schriftelijke tentamen. Billy wist hoe goed zijn vriendin was en tevens hoe onzeker. Wat hij echter niet wist, was dat dit haar vijfde poging was om een verdomde voldoende te scoren. Billy hield zich voor dat dit tentamen nog twee maanden stress opleverde, maar dan was het juli, dus zes weken samen op de fiets door Europa en in september de eindstage van Roos. Het leven was een en al toekomst! De kopjes rinkelden op het dienblad.

“Zou je niet even wachten?” vroeg Roos met een bezorgde ondertoon in haar stem. “Ron Braaksteen is nog aan het rotzooien en...”

Billy liet haar niet uitspreken.

“Hij zal zijn rommel cleanen voor de Spaanse Vlieg komt!”

Roos keek hem vermoeid aan.

“Billy! Het ging net zo goed de afgelopen week. Hij houdt echt wel rekening met ons, ik heb hem vannacht niet terug horen komen.”

Billy trok een weifelend gezicht en zoog zijn linker wang tussen zijn kaken.

“Oké, you’r right. Maar de nurd heeft gisteren all zijn rotzooi opgeruimd and...”

Roos ging staan, streek met haar kleine hand door zijn ruige haardos en grinnikte.

“Mario is net zo erg als jij als het om de keuken gaat. Gerty is stapel op hem en hij heeft niks in de gaten.”

Billy keek zijn vriendin verontwaardigd aan.

“She is no match. Hij kan zeggen wat hij wil tegen haar, ze snapt niet dat hij gay is.” Opeens schoot hij in de lach.

“Last week, ze was zo sletterig as a slut can be. Tijdens de koffiepauze kwam hij bij ons zitten en toen vroeg ze of hij een relationship met iemand had. Hij antwoordde dat hij de ware Jacob nog niet gevonden had. She tried to be smart and responded: ‘De ware Jacoba zal je bedoelen!’ met meteen haar prachtige Gertygiggle erachteraan. Onverstoorbaar zei de nurd dat het voor hem niet uitmaakte. Toen ze mij vragend aankeek, besepte ik dat ze hem niet begrepen had.”

“Moet je vandaag naar school?” had ze toen gevraagd, in de hoop een gesprek te beginnen over iets anders. Mario had bewust een ingewikkeld antwoord gegeven over de colleges filosofie die hem hopelijk zouden helpen antwoorden op levenslessen te geven. Gerty had hem wezenloos aangestaard en er geen woord van kunnen volgen. De nurd had haar verliefdheid verkeerd begrepen en meende dat het respect betekende. Billy grinnikte bij die herinnering.

“A month ago: she didn’t understand zijn verhaal over die blonde knul die mooi was tot-ie zijn mond opendeed.”

Mario was vervolgens opgestaan en had zijn koffie mee naar zijn kamer genomen.

“He doesn’t like it als iemand naar zijn liefdesleven vraagt.”

Billy keek Roos opgewekt, vrolijk bijna aan, maar ze wendde zich half van hem af.

“Ik zou niet in zijn schoenen willen staan...”, zei ze, meer tegen zichzelf dan tegen Billy.

Op de gang viel de voordeur in het slot en er klonk gerammel van emmers.

“Gerty de Spaanse Vlieg!” fluisterde Billy. Hij greep het volgepakte dienblad en keerde terug naar de keuken van de studentenflat.

De voordeur naar de studentengang ging opnieuw open en stalen

emmers hielden de deur tegen, zodat een flinke meid van midden twintig met gekromde rug haar kar vol schoonmaakspullen over de drempel kon duwen.

“Zo! De Spaanse furie?” vroeg Ron quasi verbaasd. “Is het alweer tijd voor de witte tornado?” Grinnikend wilde hij naar de postvakjes lopen.

De schoonmaakster rechtte haar rug, ging wijdbeens voor de schoonmaakkar staan, versperde hem de weg met een natte dweil in haar linker arm, haar rechter vuist gebald in de zij.

“Is je kots nog niet opgedroogd dan, melkmuiltje?” gromde ze naar de Limburgse beer. Ron verbleekte en leek recht te willen gaan staan in een laffe poging de vrouw met zijn één meter vijfennegentig te imponeren. Maar Billy en Roos kwamen eraan, groetten de poetsvrouw zoals alleen professionals dat kunnen. Bevreesd voor hun snerpende terechtwijzingen droop het drankorgel af naar zijn kamer aan het eind van de gang. Net voor zijn deur vatte hij toch weer wat moed. Hij bonsde op de deur schuin tegenover hem.

“Mario!” dreunde het door de gang. “Je grootste fan is er en wenst je te zien!” Zonder op een reactie te wachten snelde hij zijn kamer in.

Roos had gezien dat Gerty haar kaken op elkaar klemde en ze voelde haar maag omdraaien toen de laffe Braaksteen de deur van zijn kamer achter zich sloot. Bemoedigend keek ze Gerty aan. Roos grijnsde:

“Lekker vroeg, Gerty! Dan is er eerst tijd voor koffie. Billy is de bonen al aan het malen!” Inderdaad klonk er vanuit de keuken het verwoede geknars van de ouderwetse koffiemolen.

“Dat zie je niet veel meer tegenwoordig, dat mensen hun eigen koffiebonen malen”, glimlachte Gerty. “Mijn grootmoeder maalde haar eigen bonen en kruiden en mengde allerlei drankjes die ze me nooit heeft willen leren maken.”

Roos voelde zich altijd beter dan de schoonmaakster, maar keek haar nu niet-begrijpend aan.

“Maakte ze haar eigen koffie dan zoals in de oorlog?”

Gerty schudde van nee.

“Ze maakte haar eigen geneesmiddelen en alleen heel goede kennissen konden soms op haar drankjes een beroep doen. Ik heb verschillende recepten van haar afgekeken, maar ze wilde me haar geheimen niet prijsgeven.” Haar gezicht stond duister. Billy maalde nog een paar keer waardoor horen en zien je verging. De vervolgvraag stierf op Roos’ lippen. Paul stond door dat lawaai geïrriteerd op, propte de krant potsierlijk onder de arm en met opgetrokken neus paradeerde hij langs de schoonmaakster en Roos naar zijn kamer, precies tegenover die van Ron.

“Hè, hè, die zijn we kwijt, dat verwende rijkeluiszoontje”, verzuchtte Roos en toen wendde ze zich weer tot Gerty en trok haar opgewekt mee de keuken in:

“Kijk eens! We maken nog steeds vorderingen. De nurd heeft deze week de derde kookpit helemaal schoongekrabbd en de laatste doen Billy en ik. Janneke zal opkijken als ze vrijdag van de stage terugkeert.”

Als gangoudste was Janneke de Vries verantwoordelijk voor het corveerooster, maar omdat haar stage bepaald was tegengevallen en veel zwaarder bleek dan ze gedacht had, waren haar taken bijna onmiddellijk door Billy en Roos overgenomen. Tot hun verbazing had Mario, die nurd, zich zonder veel woorden bij hun opvangtaak aangesloten. Gerty had nog verbaasder gekeken dan Janneke vanwege de voortgaande opschoning van achterstallig smeer op deze studentengang. De afgelopen maanden kwam Janneke iedere vrijdagavond afgepeigerd van de trein en ze kon er stevast op rekenen dat het drietal, Roos, Billy en Mario, met het avondeten op haar gewacht had.

Gerty keek Roos glunderend aan, terwijl ze haar sigaretten uit haar schort haalde, de keukenkruk waar Paul op had gezeten in de hoek drukte en de asbak uit de vensterbank pakte. Billy wilde protesteren, gezondheidsfreak als hij was, maar Roos duwde

hem kordaat de keuken uit met de opdracht om Mario voor de koffie uit te nodigen. Ondertussen floot de ketel en de geur van koffie vulde de ruimte als in een ouderwetse boerenkeuken.

“Ha, gezellig, net als vroeger bij ons thuis”, lachte Gerty. Billy en Mario kwamen binnen en na enkele maanden smoorverliefd geweest te zijn, lukte het Gerty om de stille nurd nu redelijk ongedwongen onder ogen te komen. Hij groette vriendelijk, nam tegenover haar plaats en verdeelde zijn grote koffiemokken die hij met Sinterklaas gekregen had.

“Wat een mooie mokken”, begon Gerty. Billy en Roos keken elkaar als in een samenzwering aan en op hun gezichten krulde een half onderdrukte glimlach.

“Prachtig spul!” klonk het als in koor. Mario keek het drietal verrast aan en grinnikte toen met de anderen mee. Hij had weer willen zeggen dat hij ze met Sinterklaas van zijn moeder had gekregen, maar ook dat was al vele malen tegen deze drie mensen gezegd. Hij zweeg en bedankte met een handzwaai voor de aangeboden sigaret van Gerty.

“Maandagmorgen. De week is weer begonnen, de kop is eraf. Hebben jullie gisteren dat programma van de VPRO gezien?” vroeg Gerty. Roos en Billy grijnsden, ze wisten waar de schoonmaakster op doelde.

“Van Oekels diskohoek?” deden ze onwetend.

“Ja! Schandalig! Ze waren allemaal spierend naakt! Schán-dálig! Als ik kinderen zou hebben gehad, had ik de tv meteen uitgezet!” Mario en Roos zetten schaterend van de lach snel hun mok terug op tafel. Gerty keek Billy half-vragend aan.

“Niet dan, meneer Billy? Het is toch gewoon bij de konijnen af! En dan daarna nog die maffe film op de Duitser! Het wordt steeds gekker! Een gewone lachfilm van de Dikke en de Dunne kan er in 1974 blijkbaar niet meer vanaf.” Roos nam die woorden niet echt serieus maar knikte toch instemmend en nodigde daarmee Gerty uit om verder te gaan. Mario's gezicht stond bedrukt.

“Ik vond het een aangrijpende film”, zei hij, meer tegen zichzelf

dan tegen de anderen. Juist op dat moment kwam Ron even de keuken in om het broodbeleg in de koelkast terug te leggen. De Limburger had ogenblikkelijk begrepen waar het gesprek over ging.

“Het was een slappe nichtenfilm”, gromde hij de koelkast in. “Belachelijk. Een getrouwde man van in de veertig met een knulletje, een blaag van nog geen twintig. En dan al dat stiekeme gedoe. Les Amis! Ha! De Trutjes, zul je bedoelen. Nee, dan liever die naakte wijven gisteren bij de VPRO!”

Roos leek even uit het lood geslagen, maar Gerty keek hem misprijzend aan:

“Ik zal het wel niet helemaal kunnen volgen, want ik ben het met je eens en niet met je eens, maar dat zal wel aan mij liggen.” Ron keek haar meewarig aan.

“Iedere klasse zijn klasse, poetsvrouw. Maak je niet dik.” En met een vuile blik, terwijl hij de keuken verliet en over zijn schouder in haar richting keek, schamperde hij:

“Laat je niet dik maken. Het plebs laat zich snel om de tuin leiden en bij de neus nemen.”

Gerty keek hem niet-begrijpend aan, maar toen ze haar vragende ogen naar Billy en Roos richtte, bleken die niets gehoord te hebben. Mario liet zijn schouders hangen, zuchtte en knipoogde toen:

“Laat die dikke Limbo van zijn kots genieten, Gerty. Vertrouw gewoon je gevoel.” Hij keek haar warm aan en ze voelde heel haar buik draaien, warm worden en haar darmen samentrekken. Ze wist niets beters te zeggen dan:

“Nog één sigaretje en dan ga ik aan de slag.”

Mario vulde de mokken opnieuw, stond op, nam zijn eigen mok en ging terug naar zijn kamer.

“Ga je vanavond nog stappen?” riep Gerty hem onhandig na. De student reageerde niet, met samengetrokken lippen maakte ze een grijns naar Roos en Billy, maar haar ogen lachten niet. Billy onderdrukte de aandrang om de spot met haar te drijven. In een vlaag van sentiment voelde hij met haar verdriet mee.

“Zullen wij wat afspreken? Dan lopen we eerst langs de Waalkade en gaan we daarna wat drinken bij El Sombrero. Misschien gaat de nurd wel met ons mee.”

Tien uur later liepen ze gedrieën langs de rivier op de promenade, ongemakkelijk, want er was eigenlijk niets waar ze het gezamenlijk over konden hebben. Gerty begreep dat afstandelijke genot van het studentenkoppel niet, dat maar bleef staan kijken naar langstreckende mensen terwijl er werkelijk niets aan te zien was. Op haar beurt hield ze zich na verloop van tijd maar in, hoewel ze in het begin de populaire deuntjes uit de grote boxen had meegezongen en haar grote, mooie volle lijf vol levenslust erop had laten meedeinen. Toen ze voor El Sombrero stonden, begonnen ze te dubben of ze wel naar binnen zouden gaan. De bezoekers hingen met de benen naar buiten zo druk was het er. Op dat moment zagen ze alle drie op het Koningsplein Paul met een norske frons op het voorhoofd de hoek om komen.

“Beslissing gemaakt!” riep Gerty brutaal. Ze drong zich naar binnen, Roos en Billy volgden.

“Olifantastisch!” schreeuwde Roos lachend, terwijl ze Gerty naar voren duwde. Die liet een klaterende schaterlach horen, helder, vrolijk, vol plezier, terwijl ze half tegen een man aanviel. Zijn boze nurkse blik ontgooide toen hij haar met zijn rechterarm opving en haar prachtige gitzwarte haar rook, terwijl ze overeind krabbelde en hem vol uitgaanspret aankeek. Hij liet haar bovenarm niet los, ontvlamde door de sterretjes in haar ogen en had beet.

2

In het daaropvolgende jaar gebeurde er veel. Gerty moest haar baan als schoonmaakster opzeggen, toen bleek dat ze van die Turkse gast zwanger was. Zowel Paul als Ron deden eind november mee aan het afscheidsfeestje dat Roos en Billy in de keuken voor haar hadden geregeld. Janneke had in het weekend een appeltaart gebakken en tussen wat tranen door probeerde de Spaanse Vlieg opgewekt te zijn want ze was er niet aan gewend om erkenning voor haar inspanningen te krijgen van al die verwerende studjes in dit grote complex. Ook Roos was nerveus, maar dat had heel andere redenen. Ze had met de hakken over de sloot haar laatste tentamen gehaald eindelijk, eindelijk en hoe opgelucht ze ook was, het deed haar veel meer pijn dan ze gedacht had, die 5,51. Statistisch gezien een 6-min, dus een voldoende, maar toch.

Billy begreep haar terneergeslagenheid niet. Hij blaakte van optimisme en in de afgelopen maanden was hij in navolging van zijn vader gaan beleggen op de beurs met een derde van zijn spaargeld. Iedere ochtend was het nu Billy, niet Paul, die de krant beneden uit de brievenbus ging halen: de beursberichten. Gerty en Roos voelden elkaars onbegrepen verdriet aan zonder dat ze erover konden praten, niet met die drie haantjes erbij. Ron in zijn botheid meende een grapje te moeten maken over de nurd die drie maanden geleden was verhuisd en als student-assistent op 21-jarige leeftijd het college van zijn prof stond over te nemen. Roos leek als door een wesp gestoken toen Ron zijn opmerking maakte.

“Zorg eindelijk eens dat je je propedeuse binnenhaalt en kijk dan neer op anderen. Niet iedereen kan op de zak van zijn vader teren”, gromde ze met een gevaarlijk vijandige ondertoon. De